PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

PL 248 H49A17 1872
Hiziragazade Sa'id
Divan-i Hizr Agazade

959

17/158

جنتمکان غازی سلطان عبدالحمید خان حضرتلرینک
مصاحبلرندن مشهور خضر اغازاده عارف
اغانک مخدومی اولوب قرق درت سنه‌سی
اواخرنده اندرون همایوندن چراغ
بیورلمش اولان سعید بکک
نظم وانشاد ایلدیکی

دیواندر

م

فیئات مقطوعه‌سی
١٠٠ پاره

Ḫızırağazāde Saʿīd

Dīvān-ı Ḫıżr Ağazāde

دیوان
خضر اغا زاده
سعید بك

نشیمن نشین جنان جنان ❁ خداوندكار مبرور الآثار
❁ سلطان عبد المجید خان ❁ حضرتلرینك مصاحبلرندن
مشهور خضر اغا زاده ❁ عارف اغانك اوغلی اولوب
قرق درت اواخرنده اندرون همایوندن چراغ اولمش
و اوچ سنه صكره ضربخانهٔ عامره مشیری علی رضا
افندی مرحومه شدت تردد وانتساب ❁ وانلرك دستگیریٔ
لطف همتلریله ارتقای سلم خواجگانی شرفنی دخی
اكتساب ایدرك بیوك كركك ناسی امانته مأمور بیورلمش
واو اراللق ختم زن افواه جهان اولان اللی بر رمضانك
یكرمی برنده ایا صوفیه جامعنده منبر دیبنده ❁ بیت ❁
كورهك دیلرسن عاشق عینیله كربلایی ❁ منبر دیبنده
كل كور سید علی رضایی ❁ مرثیه سی ناطق اولدیغی
وجهله مشیر مشار الیهك وقوعبولان شهادتی جهتیله
❁ مصراع ❁ افندی او كسوزی اولمق فنادر ❁ مطالعه سیله
متأثر ود لخسته و بو یله حادثات فلك بی ثباتدن طولایی

❁ مصراع ❁

PL 248 H49A17 1872
LIBRARY
UNIVERSITY OF TORONTO
MAY 18 1972

﴿مصراع﴾ زمنجنیق فلك سنك فتنه میبارد ❊ رخنه سیله ذخی زجاج كدورتیاب مزاجیده نوعا منكسر وشكسته ایكن ﴿مصراع﴾ بلا بودر كه كاور بری اوزرنه ❊ بلا بلیه سنجه بر كیجه خانه سنك اوكندن یانغین طولبه سی بجر ایكن دوشدیكندن اوشماته ایله اویقودن بكلابوب قورقش ﴿مصراع﴾ اجل كلسه اولور برشیء بهانه ❊ دیدكلری كبی وعده دخی یتمش اولوب برقاچ كون صكره وفات ایتمش اولان سرلوحهٔ ادباء وسرآمد ظرفاء سعید بك مرحومك روضة الصفای حسن طبیعتلرنده آرایش افزای ساحهٔ خضرا ❊ ونما یشمای سرسبزیء برك بار آرا اولان كلستان دیوان رعنالریدر كه احباسندن اولان رامز پاشا زاده عزت بك بوقدرجق ترجمهٔ حالنی سرد وبیان ایلمشدر

﴿مناجات لحضرت قاضی الحاجات﴾

مبدأ اولین اولان الله ❊ نشئهٔ عالمین اولان الله
غافر الذنب قابل التوبه ❊ ملجأ مذنبین اولان الله
نه دیم هب بیلورسن احوالم ❊ بكا بندن یقین اولان الله
بوغریب عبدم عاجز واحقر ❊ ای غریبه معین اولان الله
مرحمت قیل سعید محزونه ❊ ارحم الراحمین اولان الله
كرمكله دعامی ایله قبول ❊ ای مجیب مبین اولان الله

﴿نعت رعنا برای مولانا﴾

❊ سكا قالدی ایشم ایكی جهانده ❊
❊ امان یا حضرت ملا دخیلك ❊

* قولی باغـلی قولم باب امانده *
* امان یا حضرت ملاد خیـلك *
* كوكل خواهشده درلو درلو درده *
* نفس چكمكده چشـم جانه پرده *
* قولك بیچاره قالدم آره یرده *
* امان یا حضرت ملاد خیلك *
* یوزم یوق حددن آشقن جرم وعصیان *
* درونی قاپله مش درد فـراوان *
* سكادوشدم سنكدر غیری احسان *
* امان یا حضرت ملاد خیلك *
* دوچشم خواب غفلتدن ایراغ ایت *
* سعیـده بزم عـرفانی دوراغ ایت *
اویاندر جانمی برقول چراغ ایت
امـان یا حضرت ملاد خیـلك

* نظیره لشمش تبریزی *

ای صاحب كون مكان * درمانده ام فریادرس
وی دستكیر عاجزان * درمانده ام فریادرس
ترك ایتدی بزم شوقی دل * فكر ایتزاصلا ذوقی دل
ارتردی نار عشق دل * درمانده ام فریادرس
غم كوشه سنده چاره خواه * برخسته یم حالم تبـاه
شایان لطف ایت یا اله * درمانده ام فریادرس
ناشـاد قالدم غمله بن * معتاد قالدم غمله بن
بیـداد قالدم غمله بن * درمانده ام فریادرس

حيرتله بلم عالمم ❊ فرق ایلم ذوق وغم
سوره بدل قیل ماتم ❊ درمانده ام فریادرس

کشتیء عقلی صالدی دل ❊ عمان عشقه طالدی دل
غرق اولدی شمدی قالدی دل ❊ درمانده ام فریادرس

یارب سعید چون خاروخس ❊ پامال غم در هرنفس
مظلومه سنسك دادرس
درمانده ام فریادرس

❊ ابتداء غزلیات فی حرف الالف ❊

* ایتمدی کتدی اثر نالهٔ جانکاه سکا *
* مرحمت ویرمدیمی حضرت الله سکا *

* نالهم ایتمشسنی خوابیدهٔ خواب نخوت *
* طعنه نی کلور آه سحرکاه سکا *

* عاقبت عمریمی حسنك کبی ایتدك اتلاف *
* قالدی سرمایه همان آه بکا وآه سکا *

* بنی شاد ایلدك بر کره انصاف ایله *
* عجبا نیلدم ای طالع بدخواه سکا *

توکنور بیخبرانه روش البته سعید
عاقبت رهبر اولور بودل آکاه سکا

* ره امنیهٔ عاشق دکل کن جای استغنا *
* نیچون بلم بو یولده چکدی کندك پای استغنا *

* نه حکمت کوزیاشم چاغلر آقر کن یاری اکدقچه *
* نه هر قطره سنده موج اورر دریای استغنا *

* بساط آرای نازم دامن قاف تجاهلده *

* نوله بالینم اولسه شهپر عنقای استغنا *
* توکندی طاقتم نازك توکمز ای فلك مشرب *
* صباح اولدی دخی ایترسن استعفای استغنا *
همان سن ایتمه استغنایی ای نخوت نکه یوخسه
سعیدك لفظا استغناسی استغنای استغنا

في حرف التاء

* اوربجق موج بوشب دلده میاه حسرت *
* ایلدم بحر سرشك ایچره شناه حسرت *
* کوزم اردمده خیالك دخی کوزدن کتمز *
* پاینه باغلیدر مدنکاه حسرت *
* دانه دانه آکوب احبابمی آه ایتمشیدم *
* خرمن صبری طوتشدردی او آه حسرت *
* خون دل شق جکرله یازرم مکتوبی *
* حجت عشقمه اولمزمی کواه حسرت *
* چشم دنیا ایله احبابمی بربر کوستر *
* ایلمه عمریمی یارب تباه حسرت *
حضرت هادیٔ مطلق وار ایکن قورقمه سعید
طوغریلور مسلکت وصلته راه حسرت

ضربخانه مشیری رضا افندی یه مشیریت احسان اولندقده

سویلدیکی غزلدر

* ایدوب ابروسن اولشه نازه مأمور مشیریت *
* ایدر هر عشوده بیك حکم دستور مشیریت *
* کلنجه خطی برقتداخی اولدی حسنی بالاتر *

* مشار بالبنانم الذی منشور مشیریت *
* مشار اولدیجه حسن صوتی مرآت عالمده *
* نکاهی اولسون یارب مغرور مشیریت *
* اولوب حقدن اشارت حکمنی تنفیذ واجراده *
* افندم اوله هر امرنده مأجور مشیریت *
بهر کون بالاشاره فیض الور خورشید شوکتدن
اوله وجهنده دائم پرتو نور مشیریت

في حرف الراء

* زحام زخم سینه‌م موج شمشیر نکاهکدر *
* او کولمز پاره لرهب رخنهٔ تیر نکاهکدر *
* اویوتدی جان آلوب جان ویره‌رك دنیایی چشمانك *
* حیات موت عالم خفتهٔ زیر نکاهکدر *
* نیجه قانلر دوکر جانلر یقارسن ظن اولور اما *
* سبب عین حیاته بلکه تأثیر نکاهکدر *
* دلی کوکلم طیانسین خارش مژکان خونریزه *
* اوفولاد ایکندلر سربند زنجیر نکاهکدر *
* آتم آتم یاقشار صاچه دراغیار خنزیره *
* شوقوشجه جانی قوالاشدرکه نخجیر نکاهکدر *
* سعیدك بر نکاه التفاته کوز دیکر یوقسه *
* عتابه قالسه ایش بیچاره دلسیر نکاهکدر *
افندم بر نظرله کوکلی خاص العیار ایتدك
زر صاف خلوصی عاقد اکسیر نکاهکدر

نظیرهٔ غزل عزت ملا

* اگرچه چله ابرویی چکمك پهلوانلقدر *
* ولكن تیرنازه سینه كرمك قهرمانلقدر *
* قورلمش تیغ بركف غمزه اورنك غرار اوزره *
* قردورنده ظنم قصدی برصاحبقرانلقدر *
* مسلمان صورتنده كیم بیلوركافرسدده زلفی *
* كناهی سویلینلر بو یننده بزجه قرانلقدر *
* بن ایتدم جلكاه حسنی تزیین زارمله *
* عروس نازوحسنه پردهٔ آهم توانلقدر *
* كوكل زهراب جورپوسك اولسون عافیتلرله *
* اومیوه امتحان بزمنده بررطل كرانلقدر *
* قزاردی قزكبی شرمیله رخلركل عرق دوكدی *
* بو یوزده چشم رمینای انديق قرانلقدر *
مشیخت المش عزت دولت حسن بلاغتده
سعیدك رتبهٔ والاسی اما شمدی خانلقدر

---

* سنده كی چشم سیه بنده كی سودایه دكر *
* یعنی هرمدنكه زخم سویدایه دكر *
* چشمنده دائر اولان صحبتی تركیه ملیدر *
* او براوقدركه اوجی عاشق شیدایه دكر *
* پوس ایدنجه دهنك اولسه ده عاشق اجیه *
* جان طاتلیسه ده اول لعل شكرخایه دكر *
* بنی اولدرسه ده یارم چیقمام امرندن *
* كشینك سودیكنك خاطری دنیایه دكر *
نكه عاطفت ایكدن بواورم عین حیات

نازایله بر باقشـك روح سعیدایه دکر

* بچـهٔ شیر خـدایه‌م بیشه زارم دلـده‌در *
* پنجهٔ اعدا شـکارم خون نثـارم دلده‌در *
* کل کل اولمش شرحه‌لر جان نزارم عندلیب *
* لاله در داغ درونم نو بهـارم دلـده‌در *
* کعـبه و بتخـانه بردر جبهه سای وحـدته *
* عابد بیت خدایه‌م سجده سـارم دلده‌در *
* مرغ کلزار انا الحـق شاه منصور فنـا *
* لانه سـاز دشت عرفانمکه وارم دلده‌در *
بن سعیدا طوغمدن نامم یازلمشدر سعید
باق اینانمزسن سجل اعتبارم دلده‌در

فی حرف القـاف

* پیـالهٔ غمی جام قدر بیـلمور عاشـق *
* نصل دماغ بوزهری شکر بیلور عاشق *
* لفظ غلطده بلمش طوغری ذوقه کتمزمی *
* کدر دیدکاری شیٔ کیدر بیلور عاشق *
* وقوف نیسـتی وهسـتی چفـته تاتاری *
* حـوادثات قدمدن خبر بیلور عاشـق *
* سـکوتی بلمدیکـندن دکل ادیدندر *
* اکرچه سویلمز اما نلر بیلور عاشـق *
سـعید بر بلن اللهـی دیکری بیلمز
فقط که مشرب ناسی دیکر بیلمور عاشق

فی حروف الـکاف

* کلین اولمش دیدیلر بنت العنب دون کوردك *
* شوهر نشئه ایله وجهنی دوزکون کوردك *
* غیریچون رو بنه زلفك دوکوب اول حورجمال *
* حمدلله که هله سایه‌ده بز کون کوردك *
* بر جهتدن اوتوری باقدق الف قدره هب *
* مدقدك اوشهك جمله دن اوستون کوردك *
* اضطراب و جع فرقته برء الساعه *
* نودمیده خطنی تازه بلاوسکون کوردك *
* سنی بر آهله برباد رقیبا ایتمی *
* برسنك صیت فسادك کبی چوق اون کوردك *
* بوسهٔ لعلی اولیدن بزه اکسیر حیات *
* دختر زخبه سنی مجلسه کوسکون کوردك *
آس چرخك اونو یوقدر اونونه باقه سعید
دونوب اونکله اوکونه بزه بز اون کوردك

---

* ملك فس باشدر باشه اولسه فدای پرچك *
* اهل سودایه کوره اولمز بهای پرچك *
* شام غمدن صبح امیدی بکا کوسترمین *
* یاقرا بختم اوله یاخود بلای پرچك *
* قورتران ملك دلی حقا رئیس عاشقان *
* غوطهٔ بحر سیهدر ابتلای پرچك *
* قید اولور برشیدر سومش خطا ایتمشسه‌ده *
* کیفردمی کیردی اظالم مبتلای پرچك *
* باشنه مجلسده دنیانی رقیبك ایله دار *
* ایب طاقوب یوز ویرمه ایلرسه رجای پرچك *

* مرغ دل بويله قفسه باقردی امانيله يم *
* ذهنی واردی دولاشدردی هوای پرچمك *
* توغ ديكدی مدح زلفكده سخن ميدانته *
* بوسعيد اولدی بكم ميرالای پرچمك *
بغلنوب طوردم بوشب باب رضاء الله ده
هرچه باد آباد در غيری برای پرچمك

(* قوجه يوسف پاشا حفيدی ملا بك افندی وطيار *)
(* افندی زاده احمد عطا بك افندی ايله صاحب ديوانك *)
(* مشترك سويلدكلری مربعدر *)

* ای نهال كل صدبرك وفا هاشم بك *
* بلبل باغ طرب نغمه سرا هاشم بك *
* ايلرزوار يمزی سكا عطا هاشم بك *
* تك بزی ايلمه اغياره فدا هاشم بك *
* الفته يان چزه رك هيچ ديمه شويله بويله *
* غرضك هرنه ايسه كل بزه بر سويله *
* مشربك الفت ايسه هركس ايله وار ايله *
* تك بزی ايلمه اغياره فدا هاشم بك *
* ندر اول ديدهٔ آهو اوخط عنبرسا *
* ندر اول قامت دلجوفم معجز كويا *
* راضييز هرنه جفا ايلر ايسه كده جانا *
* تك بزی ايلمه اغياره فدا هاشم بك *
* ايتمدك ذات سعيد كدن افندم وحشت *
* سوزيكی دكله عطانك بوشب ای مه طلعت *
قائليز اوليه لم نائل بزم وصلت
تك بزی ايلمه اغياره فدا هاشم بك

❊ اولشم زنده اکر دردنهانکله سنك ❊
❊ کندیمی یوق صانورم فکر دهانکله سنك ❊
❊ بوس لعلك شکرك چکنه یوب الدائمه بنی ❊
❊ یوره کم باندی یتر طاتلی لسانکله سنك ❊
❊ قرق یارمق قیلی بر ایشمی سخنده اما ❊
❊ کلك فکرم طولاشور موی میانکله سنك ❊
❊ باغ نظمده اولان مصرع بر جسته لری ❊
❊ بشقه رفتاره قودم سرو روانکله سنك ❊
ایله تقدیم سخن حضرت استاده سعید
چونکه محظوظ اوله یورحسن بیانکله سنك

❊ فی حرف اللام ❊

❊ زار خار مبتلا برنای برین برکوکل ❊
❊ شور سر رسوا بلا برنای برین برکوکل ❊
❊ چاکی الاحوال حاکی حال شاکیء ملال ❊
❊ چاك بال ابتلا برنای برین برکوکل ❊
❊ دل هوادار فغان معتاد دیوانه نژاد ❊
❊ سرنهاد هرقضا برنای برین برکوکل ❊
❊ نالهزن جاندن بزن الدن اله دائم کزن ❊
❊ پر محن درد آشنا برنای برین برکوکل ❊
❊ زرد رو ومرد خو ودرد جو بلبل کبی ❊
❊ دردکو آتش سرا برنای برین برکوکل ❊
❊ بغری یانق جوره قانق لطفنه لایق اولان ❊
❊ عاشق سوزش نوا برنای برین برکوکل ❊
پیره راعف رموزه واقف عارف سعید

کاشف زنکین ادا برنای برن بر کوکل

* اولمش یارسنك حالکه آکاه کوکل *
* غیری یاردمجك اوله حضرت الله کوکل *
* چکدیکك دردو غمی بلمزایدم بن اول *
* آجیدم شمدی سکا واه کوکل واه کوکل *
* وادیء عشقده ظلمتده نیچون قالمشسین *
* سوندیمی مشعلهٔ آه سحرکاه کوکل *
* روزکار اهل طریقی نیجه مغبر ایدیور *
* سیر ایدرسن ایدهلم کل سنی همراه کوکل *
* عاقل اول کمسیه اسراریني فاش ایتمه دلا *
* بویله در عادت عشق ایتمه صاقن اه کوکل *
* نای وش ایکله وار وب درکه مولاناده *
* ایتمه بیهوده یره نالهٔ جانکاه کوکل *
الی باغلی جکری طاغلی اسیراولدی سعید
بر زمان کشور تجریده ایکن شاه کوکل

* کوروب ایلشدی خم زلف یاره دیده ودل *
* طوتلدی قافلهٔ مشکباره دیده ودل *
* کوزمده یادر خیله سرشکم آتش اولوز *
* بنار او آتشده عین شراره دیده ودل *
* کوزم قراردی کوروب دیدهٔ سیه مستك *
* قالور کیدرسه یازق بوقراره دیده ودل *
* اوطاش بغرلی ستمکاری نصب عین ایدهلی *
* اوراردی شیشه کبی سنکساره دیده ودل *
هزار کریه وآه ایله بلبل اولدی سعید

بو آب تاب ايله او كلعذاره ديده ودل

تخميس غزل عاكف افندى

* كلشن عالمده كوردك كرچه دسته دسته كل *
* كورمدك لكن سكا تشبيهه برشايسته كل *
* باغه دون كتمشسن امارغما اى نورسته كل *
* اولەلى رنك رخڭ شرمى ايله دمبسته كل *
* سر و روب بالين كلبنده ياتور دلخسته كل *
* باغ جانمده پيوندمسده قد دلجوينى *
* تاايچ الدن طاغ باردمده كتوردم صوينى *
* چوقى كوردك نصب عين ايتدمسه رنك وبوينى *
* بسلەيوب خون جكرلرله خيال روينى *
* زيور ميناى چشم ايتدم كوراى نورسته كل *
ابر نيسان ايليوب مژكان كوهر دارمى *
* بشقه برفيض ايله قيلدم تربيه كلزارمى *
* ناب حسنك باق نه رنكه قويدى حال زارمى *
* سير قيل دود كبود آه آتشبارمى *
* كورمدكسه سوديكم كرسنبله پيوسته كل *
* خاكپاى حضرت استادى رخسا ايلدم *
* رشحهٔ فيض ايله بوكلزارى انشا ايلدم *
* برك سبز بندكى حدمجه پيدا ايلدم *
شمدى قويدى كلشن طبعمدن اهدا ايلدم
عاكفا بزم احبابه سزاز دسته كل

* كلنهال ذات پاكك ايليه رب مجيد *

* كللريله نوبهار آرای الطاف جديد *
* سايه سنده صد هزاران بنده اولدقچه بدبد *
* هم دعا قيل همده جرمك اعتراف ايتكه سعيد *
* ورد زيبادر غزل تخميش براشكسته كل *

في حرف الميم

* كوزديكوب قزديرراول عارض آلى چشم *
* كوييا كل رخنه كوكضو سفالى چشم *
* كريه مه چشم حقارتله باقنجه خور خور *
* يوزسوررپاينه قرق چشمه مثالى چشم *
* ماجراى غمى هيچ صورمه كوزمدن اكله *
* صوكبى ايتمه ده تقرير مآل چشم *
دردهجرانى سعيدانجه تعبير ايده يم
كورمدى دوشده دخى ذوق وصالى چشم

* نى قيلدى بوشب پرسوز سودا خال عنبرفام *
* كوزمده توتدى باندقچه سويدا خال عنبرفام *
* سپند اتش جان ديديلر رونده كوردكچه *
* ولكن نيجه تخم ورد رعنا خال عنبر فام *
* نلر تقرير ايدردم شرح حسن خطنه دائر *
* قالور برنكتهٔ سر بسته اما خال عنبر فام *
* شكنج طره لر رخسارك اوزره سنبل جنت *
* يا نيجه فلفل فردوسى اعلا خال عنبر فام *
* بجاله مظهريت ممتنع كن كافره مطلق *
* نصل تحصيل وصلت ايتمش آيا خال عنبرفام *
دماغ جاننى برشئ سعيدك ايلمز تعطير

مكر يا خط مشكينك اوله يا خال عنبر فام

في حرف النون

* نیازمدن تغافل ایدیجك اغفال صاندم بن *
* غرض امهال ایمش احسانی اهمال صاندم بن *
* بلندی شمدی محض آیت نور اولدیغی خطك *
* خطاء ابتداجبر یل حسنه بال صاندم بن *
* نكاه حسنكی تشخیص ایچون دقتلی باقشدم *
* نكاه مدن رخك آزرده اولمش خال ساندم بن *
* امان عفو ایله می ایچدمسه زاهد روزه غمده *
* هلال ابروی ساقی بی مه شوال صاندم بن *
سعید ابو كهن بنیان عالمده مكر مقصد صفای
بال ایمش انجق رفاه حال صاندم بن

في حرف الواو

* كلشن عارضكه ژاله فشاندر كیسو *
* یعنی خو یكرده ایكن ابر نیساندر كیسو *
* تنم اول رتبه ده بختسیه ایتمكه ضعیف *
* بنی برقیله طوتان رشتهٔ جاندر كیسو *
* قره كون دوستی قفادار سیهكار هوا *
* بر كوكل بغلیه جق درد جهاندر كیسو *
* تابش رو بنی سیرانه كوز اجد رمز آه *
* كوندزم كیجه ایدن خواب كراندر كیسو *
دل اوزاتمه رخنك وصفنه زنهار سعید
شكل تثلیثده مقراض زباندر كیسو

في حرف الهاء

* بكا يار ايتدي دواء دردمي تعزيره كوره *
* چوق يولك ايمانه عنايتده كي تقصيره كوره *

* خوابده كوزلرك او بدم ديدي عين واقع *
* واقعا ايتدي ظهور ايتديكي تعبيره كوره *

* رخنه كل ديه نه بن نيجه كلمم زيرا *
* كل دينك بك قبه كوكلمده كي تصويره كوره *

* باده ايچدمسه كوزل سوزدم ايسه اي زاهد *
* بيلدم بن سكا بو مرتبه تعزيره كوره *

* مبحث خطني بك حاشيه لندرمه صوفي *
* آيت نوردر او يزده كي تفسيره كوره *

* پك قولاي هضم اولنور شوقي اهل كرمك *
* ايتسه انعامي كرا ايتديكي تحقيره كوره *

* ايدر احسان سعيدا ايكي عالمده سكا *
* ايشمه يدر ايتديكك شاني تقديره كوره *

---

* كل آچدي چشم حسرت عارض دلداري اكدقجه *
* كوزمده توتدي يارك حالي عنبر باري اكدقجه *

* بو كون برحسرت سوزش افروز ايتدك اي دلكيم *
* بنيده نازه ياقدك آتش رخساري اكدقجه *

* اوچار اولدي كوزمده خواب راحت قوش كبي جانا *
* دوشاهين نكاه ديده خونباري اكدقجه *

* نه حالتدر بواي دنيايي يوقدن وار ايدن الله *
* كوزمده قطره در عالم دهان ياري اكدقجه *

* سعیدی تن نزار حسرت ایتدك سودیکیم اما *
* اولورسه هجر یله قلبك اجرمی باری اکدقجه *

* نه دنیا وار نه عقبا وار نه حب جاه وار دلده *
* همان برنا لش یا حضرت الله وار دلده *
* ندندر بنده‌کی سوزش نهانی بنده بلم آه *
* عجب عاشقمی اولدم کزلی آه وار دلده *
* فروغی کون کبی میدانده اسمی شمس تبریزی *
* ضیا بخش رك جانم اولان برماه وار دلده *
* دولاشمه اکری بوکری وادی غفلتده ای عاشق *
* کیدرسن کل دیاریاره طوغری راه وار دلده *
* خلافم یوق کلامده رسول الله حقیچون *
* سعیدا بو تجلی کاه یوقسه کاه وار دلده *

* صاریلوب چکدم اونو خطی بوشب جان اوینه *
* چونکه شام اولدی چکلمزمی یا اولی اوینه *
* اولدی براوقله هدف سینه کمان برویه *
* مطربا بردیه جك یوق طوقنان پیشروینه *
* باقمشی بشقه فروغی دیکر انواری لطیف *
* بکزه مز پرتو حسنك کونشك پرتوینه *
* طلعتك وارایکن ای قاشی هلالم فلکك *
* کیم باقر یك سنه‌لك مهر یله ماه نوینه *
* بوس رخسارینی استرسه سعید احسان ایت *
* برکول بوزله غریبکده بو بوزدن سوینه *

* جمال پاکنه مجبور بردل برده آینه *

* یوزندن دائما مسرور بر دل برده آیینه *
* خدا حفظ ایلسون دست حقارتده قرلمقدن *
* نکاه لطفنده مغرور بر دل برده آیینه *
* پریشانیٔ حسن صورت آماله باعثدر *
* صفنکم اولمیه مکسور بردل برده آیینه *
* بولنمزاشته باق برچفت بویله قطعه سی مطبوع *
* برصافك کبی بلاور بردل برده آیینه *
* طیانمز شیشه درخورقوللانلمز ذاتی نازکدر *
* شوایکی وجهله معذور بردل برده آیینه *
* شکست اینسکده دست اعتبارندن براقرسن *
* خراب اما ینه معمور بردل برده آیینه *
* سعید آسا مصون اولسون کدردن هردوعالمده *
* صفای قلب ایله مشهور بردل برده آیینه *

فی حرف الیاء

* لبك هویتی جانا بلمدی کتدی *
* غریب نکته شوحالا بلمدی کتدی *
* کان حکیم فلاطون ادایی اوینادی *
* اصول حکمت دنیا بلمدی کتدی *
* بلمدی بیع وشرای دوکون هرنه ایسه *
* کوکل بازارلغی اما بلمدی کتدی *
* بلای بخت سیهی هوای کاکلمی *
* ندرباشمده کی سودا بلمدی کتدی *
* خط آور اولدی ینه الفت اولمدی ممکن *

* بهار کلدیده حیف ا بلمدی کندی *
* قصور بنده می یارمی یوفا عجبا *
* سلب فراقده نه قطعا بلمدی کندی *
* نثار کوهر اشك ایلدم سعید کبی *
* نه جاه قیمتی اصلا بلمدی کندی *

---

* برشیٔ ایچند کمی ایدی باده کبی روم کبی *
* بنه خونی نکهتك پادشه روم کبی *
* نشئهٔ باده عذارنده نمایان اولمش *
* صاف بلور ایزرنده کل مرسوم کبی *
* نکه مستك ایچون زاهد بی نشئه ایله *
* داخل مجلس اولور فاسق محروم کبی *
* ارادم اغزینی سرور مدی اما بجه *
* نکتهٔ بوس لبك نقطهٔ موهوم کبی *
* کبك نازم سنی یاردیمی اوچورمش اغیار *
* بواسی داغله سی مشئمه بوم کبی *
* باشنی نارە یقر صحبت غیریله مدام *
* نور ذاتیسنی درك ایلیان موم کبی *
* لطف حقله یابلور برکون اولور قورقه سعید *
* شهدیلك منانهٔ دل اولسد ده مهدوم کبی *

﴿ تضمین قطعهٔ ماردینی ﴾

---

* میل ایدر بوحسن ایله کیم کورسه ای کافرسنی *
* چاردیك کوجه رعکر که کورمیه عالم سنی *
* طرح کاغدن طولانی دوشمش اما رونه *

* تازه سنبل زاره دوندرمش سیه پرچم سنی *

* بی‌مثل بر حسنه مالکسنکه ای قاشی هلال *

* مهر عالمله بله فرض ایده‌م توأم سنی *

* طلعتك كوردكجه آفاقی طوتن بو دردیو *

* بر برینه کوسترر چون ماه نو عالم سنی *

* قدرك اكلاردكن سعیدا اول وزیر لانظیر *

* سالك شاعردن نیچون عدا ئتمش بلم سنی *

* جمله اکداردن ای آصف دانش نهاد *

* تکری محفوظ ایده هم سودکاربنی هم سنی *

تضمین مصرع عزت ملا

---

* چار صد زخمه دوچار اولسه بولور چاره سنی *

* طالعی یار اولانك یار صرار یاره سنی *

* یوز بولوب یوز قدر عاشق یوزینه یوز سورمش *

* وار ایسه لطفه سزاوار ایدر آواره سنی *

* کل یوزی کلدی قویوب بادهٔ کلسوخت کبی *

* خارش خار غمه بلبلی غمخواره سنی *

* قیل قدر قیلمه نظر قیل ایله قاله بنی بول *

* ای صبا بار الق کل آره زلف آره سنی *

* کوز کوز اولسه بله کوزلرمی کوزی غیری طبیب *

* طالعی یار اولانك یار صرار یاره سنی *

* شکل تثلیثده آصدم در اشعاره سعید *

* عزتك مصرع والای کهر پاره سنی *

* برغزلده ایکی تضمین مثلث اوچ بیت *

* شاعرك درت قيلرديده نظاره سنى *

* مخمس براى ستايش بادشاه عدل آگاه *

*باغ عالمده شها صوكبى حكمك يوريسون *
* او كنه سداوله نى حق يوزى اوستى سوريسون *
* كلشن شوكتك ازهار مسرت بوريسون *
* ملكنه كوزديكنك نخل حياتى قوريسون *
اوزينى قوردى يسون بارى كو كندن چوريسون

* سنسين اول بادشه ناظم دين ودولت *
* نو بهار كرمك قيلدى جهانى جنت *
* كل كبى اولمش ايكن زينت ملك وملت *
* ملكنه كوزديكنك نخل حياتى قوريسون*
*اوزينى قوردى يسون بارى كو كندن چوريسون *

* سكا خائن اولانى حق ايده پامال خسار *
*خاروخس وش ايق التنده سورنسون هر بار *
* اى نهال چمنستان عدالت ازهار *
* ملكنه كوزديكنك نخل حياتى قوروسون *
* اوزينى قوردى يسون بارى كو كندن چوروسون*

* تيغ عدلك سنك اى قاهر فرخنده سمات *
* دشمنه برق بلا دوستلرينه آب حيات *
* كابن معدلتك بولمش ايكن حسن ثبات *
* ملكنه كوزديكنك نخل حياتى قوريسون *
اوزينى قوردى يسون بارى كو كندن چوريسون
* غنچهٔ كلشن جنت صفت عثمانى *

* بلبلانك كوزينك نوری سعیدك جانی *
* تکری محفوظ ایدرك حضرت محمود خانی *
* ملکنه کوزدیکنك نخل حیاتی قوریسون *

مسدس برای تضمین رباعی پرتو پاشا

* کلزاره صالین غنچهٔ زیبای زمانسین *
* کورسین سنیده رشك ایله کل آتشه یانسین *
* اعل لبکه غنچه‌لرك آغزی صولانسن *
* کل آچل افندم کل صد برك جهانسن *
* خلقکده بهار اولدیغنه قلبی اینانسن
* نسرین سمن سینهٔ سر بسته‌ده حیران *
* حوضك صوبی آینهٔ دردسته‌ده حیران *
* هر نخل خرامان قد نورسته‌ده حیران *
* کل آچل افندم کل صدبرك جهانسن *
* خلقکده بهار اولدیغنه قلبی اینانسن *
* دام خم زلفك چقار اولدقجه قفسندن *
* قوش کبی دال آتله دی طوتلدی قفسندن *
* السون اثر فیض صبا هر نفسندن *
* کل آچل افندم کل صدبرك جهانسن *
* خلقکده بهار اولدیغنه قلبی اینانسن *
* نرکسلری هر کون ایدوب اشفته‌نکاهك *
* شبوبه و یرر کیجه صفا زلف سیاهك *
* مطلوب بو کلشنده سنك ذوق ورفاهك *
* کل آچل افندم کل صدبرك جهانسن *

* خلقه‌كده بهار اولديغنده قلبي اينانسن *
* شورتبه سعيدا ابده‌لم جنبشه آغاز *
* مي كل كبي دردست اوله‌ني بلبله دمساز *
* ذوق چنك وقتيدر اي سرو سرافراز *
* كل آچل افندم كل صد برك جهانسن *
* خلقه‌كده بهار اولديغنده قلبي اينانسن *

شرقيات

* سودم اما كوكصوده كوردمدمسن سيميني *
* آل رخسارك كبي برتازه يمه بندني *
* قصدك الدانمه برنك لطيف ايله بني *
* فندقي بك بشقه آچش چشم بادامسني *
* سنده برصورتده كه‌حسن نشاط‌افزا بوكون *
* نوبهار اولمش عذارك اي كل رعنا بوكون *
* يمه‌لر اول باقشمدي سكا اما بوكون *
* فندقي بك بشقه آچش چشم بادامسني *
* قامتك سير ايليوب كاهي بخوري شال ايله *
* برتحف رنكه بوياتمشدق دل ميال ايله *
* اتشه ياقدنسده كوكلم مقدم ال ايله *
* فندقي بك بشقه آچش چشم بادامسني *
* تشه‌مورد وقته كتدكجه سعيد صورمه‌سن *
* بركوزلسنكه نه كيمك پاره‌شوزاي كلبدن *
* مائلرله بر اچم صواولديغك مشهور ايكن *
* فندقي بك بشقه آچش چشم بادامسني *

شرقی

* جهانی چشمك آسا استرم عشقكله سرخوش كور *
* محبت بزمنی امايد لطفك كبی بوش كور *
* مساويدر بزه شمدنكرو هب يار واغيارك *
* كيمكله الفت ايلرسك وار ايله تك بزی خوش كور *
* عبث نار جحيم هجره ياندق برنيجه مدت *
* مكر جنت ايمش بو عالم ايجره كوشهٔ وحدت *
* نه لازم شويله بويله بيننده برطاقم صحبت *
* كيمكله الفت ايلرسك وار ايله تك بزی خوش كور *
* يكی احبابله پابند الفتنده عشق اولسون *
* كرك آزادهٔ قيد مروتنده عشق اولسون *
* عزيزم يوسف مصر ملاحتنده عشق اولسون *
* كيمكله الفت ايلرسك وار ايله تك بزی خوش كور *
* خلوص صادقم ظنم افندمجه يلان كلدی *
* بو وضع نابجا حتی سعيده پك كران كلدی *
* بكم بخشی كوزلسنده بزه جورك عيان كلدی *
* كيمكله الفت ايلرسك وار ايله تك بزی خوش كور *

شرقی

* دون كوروب طور نوايجاد ايله ناكاه سنی *
* دعوت ايتدمسه ده عفو ايت بوشب آی ماه سنی *
* نصل ايتسم عجبا حالمه آكاه سنی *
* سومكك الده ميدر آه سنی آه سنی *
* چشمك آشوب نكاهنده فتن مالا مال *

* لعلکه یوق دیه جك دینسه ده اوهام و خیال *
* چشم انصافیله آیینه یه باق ای رخ آل *
* سومه‌ك الده میدر آه سنی آه سنی *

* وار ایکن رسم وفا سمت جفایه کتمه *
* شکن زلفك ایله مرغ دلی انجتمه *
* عاشق اولمش دیو لطف ایت بنی تعییب ایتمه *
* سومه‌ك الده میدر آه سنی آه سنی *

* نکه عاطفتك لطفك ایدرکن ایما *
* ناز ایله سویلشك عقلمی ایلر یغما *
* کرچه دخل ایلیورز بزده سعیدی اما *
* سومه‌ك الده میدر آه سنی آه سنی *

شرقی

* بر لطافتلی هوا کیم بو شب ای ماه لقا *
* صفوتندن کمش آیینه یه دونمش دریا *
* ای قمر چهره ایدر بنده لرین جمله رجا *
* سیر مهتاب ایدرك قوللرین ایله احیا *
* نه دیمکمش آیك اوندردینی کورسون دنیا *

* قالق افندم کوله لم آچیله لم غنچه مثال *
* قامت نازه کمش سروینی ایتدر پامال *
* تام کوستر یوزینی بو کیجه ای قاشی هلال *
* سیر مهتاب ایدرك قوللرك ایله احیا *
* نه دیمکمش آیك اوندردینی کورسون دنیا *

* پارلادوب عالمی آنی بوشب اخشامله امان *

* دهری بردن کوکه دك نوریله ایله تابان *
* اشته آماده نه استر ایسـك ای روح روان *
* سـیر مهتـاب ایدرك قوللرین ایله احیـا *
* نه دیمکمش آیك اون دردینی کورسون دنیا *
* ای افنـدم کیم ایدر پرتو حسنك انکار *
* بیلدی نقصانی مه ایتدی فلکده اقرار *
* نور عینم کرم ایت ایلیوب عرض دیدار *
* سـیر مهتـاب ایدرك قوللرین ایله احیـا *
* نه دیمکمش آیك اون دردینی کورسون دنیا *
* کون یوزندن بوله رق دورقمر شوق جدید *
* کیجه مز کوندز اوله کوندز مزسه اوله عید *
* طالعی کبی اویانسون سنی کورسونده سعید *
* سیر مهتـاب ایدرك قوللرین ایله احیـا *
* نه دیمکمش آیك اون دردینی کورسون دنیـا *

شرقی

* بنی لطفکـده البتـه اناردك *
* بیلیدك حالمی سنده بنـاردك *
* درونم سـویله نلسیدی قنـاردك *
* بلیـدك حالمی سـنده بنـاردك *
* اکرچـه سـویله مم چکدك کدرم بن *
* ولکن سنده لطف ایت قاچـه بندن *
* کوزلـده مرحمت عادت دکلکن *
* بلیـدك حالمی سنـده بنـاردك *

* نه قان دوكدى دمادم چشم كريان *
* نصل ياندى خنجه قلب نالان *
* بوكيجه شبهه سز اى چشم فتان *
* بليدك حالمى سنده ينه اردك *

شرقى

* اولديغم كوندنبرو عشق آشنا *
* هركيمى سودمسه نازايتدى بكا *
* هب حلال اولسون نه بندن بكا *
* هركيمى سودمسه ناز ايتدى بكا *

* هركيمى سودمسه اولدم بيحضور *
* غيرى دلبر سومدن كلدى فتور *
* بندهمى بخشمدمى بام قصور *
* هركيمى سودمسه ناز ايتدى بكا *

* باشم اوزره ايليوب جاى قرار *
* هر بريته آرو ايتدم جان نثار *
* بولمدم برچاره سين انجامكار *
* هركيمى سودمسه ناز ايتدى بكا *

* سويليم اسرارمى طويسون جهان *
* كنديته كلسون كروه عاشقان *
* يوقش عالمده وفاى دلبران *
* هركيمى سودمسه ناز ايتدى بكا *

* سوديكك يكيدر ديوايته سؤال *
* اولمسون اسراره دائر قيل وقال *

* شاهدم اشته سعید بیمجال *
* هر کیمی سوده سده نازایتدی بکا *

قطعات

ضربخانه مشیری رضا افندی سعید بك مرحومی آق طاغ معادن همایونده مأمور ایلدیکنده برای تشکر سویلدکاری قطعه‌در

* قوت همت ولای ولی نعمت *
* بکا بر آهله بیك طاغی دوبردر حالا *
* طاش دوکنلکده بنم غالب اولان کوهکنه *
* اوصو آقندی ایسه بن کش ایتدم اجرا *

وله

* سویلم دردیمی همدردم اولان آهه بیله *
* بلکه سینه‌مده‌کی شوناله جانکاهه بیله *
* کندی بی شبهه بیلور راز درونی یوخسه *
* اهل دل سویلیه‌مز دردینی اللهه بیله *

وله

* خیال یاری اشکمله بو شب چوق شست شو ایتدم *
* اوده اغیار ایله جامه کیرمش جستجو ایتدم *
* مکر مهر سکوت اشراب ایدرمش نکته لعلی *
* بوسری بیلمدم بنده خطاء کفتکو ایتدم *

وله

* نکته رازمی کابر کنه تحریر ایتدم *

* خال رخسارینی بو وجهله تصویر ایتدم *
* یاد ایدوب روینی اولدقجه دو چشمم کریان *
* شیشهٔ انبیق ایله چوق کل صوینی تقطیر ایتدم *

طیار افندینك اسكداره هجرتلرنده سویلدكلری قطعه‌در

* چكلمش اسكداره اسکی دارمدر دیو طیار *
* باغشلاسون یواسن یاورو لا ریله اكا الله *
* شو قونجه جانه چوق آب دانه ایلیوب احسان *
* ایده هم لانه سك زیر جناح اولیاء الله *

حكیم باشی بهجت افندی ساحلخانه‌سنی تشریف همایون وقوعنده سویلدكلری قطعه‌در

* شه حكمت شناسك قوللری تشریف و تلطیفی *
* شو كونه فهم اولور كه علت دهره دوادر بو *
* كوزك آچ خاكپای حضرت عدلی یه یوز كورسور *
* حكیم باشی افندی بر بولنمز توتیادر بو *

ضربخانه مشیری رضا افندی ساحلخانه‌سنی تشریف همایون وقوعنده سویلدكلری قطعه‌در

* قیلدی تشریف ایله تلطیف سنی بالاقبال *
* نه كرم معدنیدر آكه شه دورانی *
* ایتدی صرمه‌كشی غیری رضایا هر اینك *
* كیمیا بالقدم حضرت محمود خانی *

قطعه

* اولدقجه موجخیزیم دیدهٔ كریان *

* مژکان دم آلودم اولور پنجهٔ مرجان *

* اقدن قره دن بخشم ایدرمی عجب امداد *

* کرداب خم زلفه دوشردی بنی دوران *

قطعه

* بنده برحال کوردم یاندی صبرم روی عالمده *

* راقرسه بنی چوق شیٔ بوسوزش کندی جالمده *

* سعیدا فکرشم عارض دلداری بندن صور *

* نهال کل بتردی سنبلستان جالمده *

قطعه

* اولنه باقه یولانده صاغه باق سن صاغ اول *

* کونده عشاقك افندم سکا بیکباشی فدا *

* مرغ دل چانطه ده ککلك کبیدر دستکده *

* اوبجی تعلیمنه بیهوده چیقوب قیمه بکا *

ابیات

* می صونارکن نازیله باقدیدی فرق ایتم هنوز *

* چشم ساقیدنمی اولدم یوخسه صهبادنمی مست *

وله

* براق الله ایچون اولسون الندن نیزهٔ جوری *

* سنان اوغلی ایکی غمزدك بنم تا جانمه بجدی *

وله

* ابراولور آهم اوپرچم کاجنك خاطرینه *

مکایل زاده‌یه کوز یاشنی باران ایده‌رز

وله

فکر رخسارینی اشکسته دله ایتمه سؤال
برقرق شیشه‌ده کل دسته‌سنی ایله خیال

وله

مردم چشم جهان سنسك افندم سنساك
غیره باقرسی کوزلرسنی اوزلر دیدم

وله

بکا بیکانه کوکلم یاره کتدی آشنا اولدی
بنی ترك ایتدی اما ایتدیکی غایت بجا اولدی

وله

آق طاغده قره بخت ایله خوناب اشکمی
چوق ایلدم نثار سفید وسیاه وسرخ

وله

طوب اولدی بر بره هب اهل مجلس حیران اوزره
شکنج طره‌دن بر یانه دوشمش شونده بن قالدم

عزت ملا زاده‌لره سویلدکلری بیتدر

صورتپذیر قدرتیدر رب العزتك
آیینهٔ فؤادده سر رشادی کور

وله

* قوله افندی رضاسی علی الاعلادر *
* بولنلر عزت داربنی بویله بولدی همان *

وله

* بر بینه کیردیلر خورشید وماه آسمان *
* کاتب السر شهنشاهی به اولقچون نشان *

تضمین مصرع عشق

* عبد محضم کردنم طوق عبودیتده در *
* بو یمك باغی دكل زنجیر زلفکدر سنك *

کذا

* سرمای غمده سینه یه داغ یاقدی ذوقه باق *
* آتش کناری قیش کونك لاله زاریدر *

کذا

* قوپار البت کوکلدن بوسهٔ لعل ورخك جانا *
* خدا قادردر ایلرسنك خارادن کهر پیدا *

کذا

* می ایچدی بعد الافطار ایتمدن تکلیف صوفی یه *
* اوقمز بقلوه بندن یکاقت قت حلال اولسون *

کذا

* مال نه حاله نظر قیل کوزدن نم وارایسه آل *

* تنددكى روح روانم كتدى مالكدر سنك *

كذا

* بكادوشمز كالبك جرعه سنه عاشق اولم *
* بن نه خاككده كمال كرمه لايق اولم *

كذا

* نفود اشكمى جولركبى جوشى آقتسم بن *
* دكرقدر بهاسى برخزينه خلوت وصالك *

انتهى

باب عالى جوارنده جغال اوغلو يقوشنده
قفسجى سوقاغنده مجدداً كشاد
اولنان مطبعه خانه ده
باصلمشدر

فى سنه ١٢٨٩

باب عالی جوارنده جغال اوغلی یقوشنده
قفسجی سوقاغنده مجددا کشاد
اولنان مطبعه خانه‌ده
باصلمشدر

فی سنه
١٢٨٩

اشبو دیوان بلاغت عنوان کتاب صاتیلان
محللر ایله بعض غزته
موزعلرنده بولنور

PL
248
H49A17
1872